

ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ

Гавриленко А.В., студ. гр. ПР-92

Суспільство сьогодення вимагає від людини: певних умінь, які можна застосувати за будь-яких обставин, широких знань, загального підходу до мислення і вирішення питань, комунікабельності – працювати у злагоді з іншими та спільно досягати мети. А всьому цьому ми вчимося ще з ранніх шкільних років. Постає питання, як же зробити так, щоб такі вміння здобули всі. Тому тема ефективності навчання є досить актуальною.

У вчителя є великі можливості для того, щоб виробити в учнів ці вміння. При цьому допоможе використання на уроках сучасних технологій навчання, зокрема, інтерактивне навчання.

Яким сьогодні має бути урок? Чому в одних учителів він цікавий і продуктивний, а в інших – ні? Будь-який урок має перед собою чітку мету, а саме поєднати всі його сторони: освітню – дати учням знання, забезпечити формування навичок; виховну – сформувати моральні переконання учнів, етичні норми; розвивальну – розвинути розумові здібності учня. Сьогодні у практиці школи не враховується ще й комунікативна мета, тобто мало уваги приділяється психологічному контакту та взаємодії з учнями. А саме цей контакт є однією із запорок ефективності навчального процесу, для досягнення якої можна використовувати нестандартний урок. Існує ряд ознак, що його характеризують:

1) центр уваги – особистість учня. Навчальний предмет розглядається як засіб розвитку особистості учня

2) особистісне сприйняття учнями завдань, що ставляться і виконуються в ході уроку

3) пізнавальна діяльність будується на принципах педагогічної взаємодії, співробітництва, співтворчості

4) змістовий бік нестандартних уроків обов'язково припускає актуальність і новизну, цікавість, емоційність, порівняння й аналогії, розкриття значущості матеріалу для школярів

5) розподіл функцій між учителем та учнями

6) особливості нестандартних уроків полягають у створенні групового ефекту, але за активної позиції кожного учня

7) на нестандартних уроках використовується лише та інформація, що співвідноситься з можливостями і здібностями кожного учня

8) учитель налаштовує на педагогічну взаємодію і співробітництво з учнями, урок спрямований на формування позитивних емоцій у відносинах між учителем та учнем.

Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної активності, що має на меті створення комфортних умов навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність та інтелектуальну спроможність.

Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії усіх учнів; учитель та учень є рівноправними суб'єктами навчання.

Інтерактивне навчання сприяє формуванню навичок та вмінь як предметних, так і загальнонавчальних; виробленню життєвих цінностей; створенню атмосфери співробітництва, взаємодії; розвитку комунікативних якостей. Дана технологія передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне розв'язання проблем.

Отже, інтерактивне навчання – це комунікативно-діалогічне навчання, що спрямоване на активізацію пізнавальної діяльності школярів.

Серед інтерактивних видів та форм роботи доцільно звернути особливу увагу на рольові ігри, лекції, семінари, мозковий штурм, дискусія, робота у великих та малих групах, метод ключових запитань, прийом що відомо, що невідомо, метод-прес, або незакінчене речення та інше.

Дискусія. Розвитку критичного мислення, психічних функцій, формуванню власного погляду на світ сприяє така форма уроку, як дискусія. Під час дискусії ставляться запитання:

- Які факти свідчать на користь твоєї думки?
- Як ти мислив, коли дійшов такого висновку?
- Що могло б відбутися, якби....?
- Чому? Що сталося б, якщо...?

Доводячи свою думку під час дискусії, учні складають відповідь на поставлене запитання за поданим початком:

1. Я думаю....
2. Тому що....
3. Наприклад,...
4. Отже, я вважаю....

Це дає можливість вчитися формулювати та висловлювати свою думку з дискусійного питання аргументовано, в чіткій та стислій формі, впливати на думку співрозмовника.

Робота в парах. Учні об'єднуються в пари та визначають, хто з них висловлюватиметься перший. Робота починається з обговорення ідеї кожного учасника. Учні мають досягти згоди щодо обговорюваної проблеми.

Під час роботи в парах учням пропонується:

- обговорити короткий текст, завдання, зміст прочитаного; взяти інтерв'ю у партнера і визначити його ставлення до пропонованого матеріалу, лекції, відповіді на запитання; поставити запитання до прочитаного;
- критично проаналізувати чи відредагувати письмові роботи одне одного (письмові відповіді на проблемні запитання);
- сформулювати підсумок уроку чи серії уроків з теми;
- разом розробити запитання до вчителя або до інших учнів;
- разом проаналізувати проблемну ситуацію, вправу чи експеримент;
- оцінити роботу одне одного;
- відповісти на запитання вчителя;
- порівняти записи, зроблені під час лекції чи в процесі створення опорно-логічного конспекту з теми.

Справді, сама форма проведення уроку значно підвищує рівень пізнання учнів, зацікавлює до навчання. Доказом того є результати проведеного нами анкетування серед учнів 10-11 класів Степанівської загальноосвітньої школи I-III ступенів №1.

1. На уроці мені подобається:

- А) працювати в групах
- Б) рольові ігри (розігрувати ситуації)
- В) дискутувати
- Г) створювати власні проекти

2. Скоріше за все я віддав (ла) би перевагу такій структурі уроку:

- А) розповіді вчителя, бесіді, читанню підручника
- Б) роботі в групах, рольовим іграм, дискусіям

3. Чи підвищують мій інтерес до навчання та активність на уроці такі форми його проведення як робота в групах, рольові ігри (розігрувати ситуації), дискусія, власні проекти:

- А) так
- Б) ні

Дослідження стосувалося вподобань учнів щодо структури проведення уроку. 70% учнів на питання «Що мені подобається на уроці?» відповіли «робота в групах, рольові ігри, дискусії». Лише 30% віддали перевагу звичайній формі проведення уроку, тобто розповіді вчителя, читанню підручника і т. д. 100% учнів вирішили для себе, що інтерактивні засоби на уроках підвищують їх інтерес до навчання та активність.

Таким чином, застосування інтерактивних методів дозволяє підтримувати жагу до знання та активізувати зацікавленість учнів. Саме нетрадиційна форма проведення, незвичайні задуми, організація оживляють буденні однакові уроки.

Наук. кер. – Сахно П.І., ст. викл. СумДУ